

PROTOKOLL

Utvalg: Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell Naturreservat
Møtested: Lampeland Hotell
Dato: Tirsdag 13. desember 2016
Tidspunkt: Kl. 09.00-13.00
Til stede: Dag Lislien, Tore Kravik, Frøydis H. Aasen, Anne Kristine Norman, Kjell Tore Finnerud, Håvard Kjøntvedt

Rollag, 14.12.2016

Hege Jaren
Sekretær

Dag Lislien
Leder

Saker:

Sak 15/2016 Referatsaker og delegerte saker
Sak 16/2016 Søknad om midler Madonnastien, Eggedal Turlag
Sak 17/2016 Søknad om tilbygg til hytte, Green
Sak 18/2016 Driftsbudsjett forvaltningsstyret 2017
Sak 19/2016 Bestillingsmøte med SNO 2017

Orienteringer/diverse

- Evaluering av finansieringsmodell for forvalterstillingen i Trillemarka Rollagsfjell NR, status
- Politireformen og status i forhold til politistillingen som var knyttet til Trillemarka-Rollagsfjell

Sak 15/2016 Referatsaker og delegerte saker

Referatsaker (R)

- R 06/16 Rammer og opplegg for verneområdestyrer, tiltaksmidler, bestilling SNO (Miljødir 09.11.16)
R 07/16 Delegering av myndighet til nasjonalpark- og verneområdestyrer (Miljødir 14.11.16)
R 08/16 Registrering av dispensasjoner fra verneforskrifter i Miljøvedtaksregisteret (Miljødir 15.11.16)

Delegerte saker (D)

- D 8/2016 Motorferdsel til hytte, innvilget – M. Kristensen 2016/6443
D 9/2016 Motorferdsel til seter, delvis innvilget – Wickholm/Bjørge 2016/6671
D 10/2016 Motorferdsel til seter, innvilget – O. Traaen 2016/6969
D 11/2016 Motorferdsel til seter, innvilget – K.H. Traaen 2016/6971

Alle saker som er behandlet etter verneforskriften legges fortløpende inn på www.miljovedtak.no

Referatsaker og delegerte saker tas til etterretning.

Sak 16/2016 Søknad om tilbygg til hytte, Ole og Sigrid Green

Fakta

Ole og Sigrid Green søker om tillatelse til riving av eksisterende uthus og oppføring av tilbygg til eksisterende hytte på eiendommen gnr 129 bnr 15 i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal kommune. Tilbygget skal erstatte bod og utedo som i dag er lokalisert til uthuset, samt gang og trapp til kjeller.

Uthuset var tenkt som redskapsbod under bygging av hytta. Det har siden blitt stående og har ikke samme kvalitet og utseende som hovedhytta. Dagens hytteeiere begynner å bli godt voksne og ønsker lettere adkomst til uthusdelen med vedskjul og utedo. Innvendig kjellertrapp i hytta ønskes flyttet ut i gangen i det nye tilbygget der de kan få en mer riktig trinninndeling.

Eksisterende hovedhytte er i dag på 73 m² og uthuset 10 m².

Søker er inneforstått med at tiltaket er i overkant av det som kan tillates etter verneforskrift og retningslinjer i forvaltningsplan for Trillemarka-Rollagsfjell, og har derfor lagt fram to alternative løsninger:

Alternativ A: Løsningen som er mest ønskelig på grunn av brukervennlighet og estetikk. Det blir et samlet areal på tilbygget (bod-utedo-gang) på 32,5 m². Total størrelse etter tilbygg vil være 105,5 m².

Alternativ B: Samlet areal på tilbygget (bod-utedo-gang) på 25 m². Total størrelse etter tilbygg vil være 98 m².

Søknaden er sendt fra Lars Green på vegne av foreldrene, og det er han som er kontaktperson i forhold til søknaden.

Vurdering

Formålet med fredningen av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat er å ivareta et stort og sammenhengende naturskogområde med naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog. Verneforskriften angir i § 3 punkt 3 at det ikke må iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, herunder oppføring av bygninger eller andre varige eller midlertidige innretninger. De spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene åpner i § 5 punkt 1 for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til mindre tilbygg til eksisterende bygninger. Vedlikehold av eksisterende uthus som ikke fører til endring av størrelse og fasade er tillatt uten søknad jfr. § 4 punkt 10 i verneforskriften.

Forvaltningsplan for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat definerer et mindre tilbygg som inntil 30 % av eksisterende bygnings grunnflate, men ikke større enn 15 m². Denne utdypningen av mindre tilbygg er det lengste man kan strekke begrepet basert på dagens praksis av tilsvarende bestemmelser i andre verneområder. Man kan likevel se at å tillate noe større tilbygg ikke vil være i strid med det overordnede formålet, og forvaltningsmyndigheten anser en total begrensning av bygningsstørrelse som viktigere enn å definere tilbygget i forhold til prosent av eksisterende grunnflate. Forvaltningsstyret har derfor fremmet forslag om forskriftsendring slik at utdypningen av mindre tilbygg endres til: "Som mindre tilbygg forstås

tilbygg på inntil 20 m², dog ikke større enn den eksisterende bygningen. Samlet bygningsareal etter påbygning må ikke overstige 60 m²....”

Omsøkte tiltak innebærer riving av eksisterende uthus og flytting av uthusets funksjoner (bod og utedo) til tilbygg til eksisterende hytte. Det er søkt om to alternative tilbyggsstørrelser på henholdsvis 32 m² og 25 m². Begge alternativer ligger i overkant av hva det kan gis tillatelse til både i forhold til eksisterende definisjon av mindre tilbygg slik utdypningen i forvaltningsplanen er formulert og etter den formuleringen som forvaltningsmyndigheten har foreslått som forskriftsendring. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen § 48 i naturmangfoldloven (NML).

§ 48 i naturmangfoldloven kan kun benyttes i spesielle tilfeller der tiltaket ikke påvirker verneverdiene nevneverdig og ikke strider mot vernevedtakets formål. Dispensasjonsadgangen etter denne hjemmel er snever, og kan bare benyttes i forbindelse med bagatellmessige inngrep som er av stor betydning for søker og som ikke legger grunnlag for presedens og uthuling av verneformålet. Bestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten har god lokal og faglig kunnskap om verneområdet, og dette sammen med tilgjengelig oversikt over registrerte artsforekomster og opplysninger i søknaden, gjør at vi ikke har funnet det nødvendig å innhente flere opplysninger (§ 8).

Søknaden kan isolert sett deles i to separate tiltak der det ene er å rive eksisterende uthus og det andre er oppføring av tilbygg til hytte. Tiltaket vurderes på tross av dette samlet siden det er lite aktuelt å rive uthus uten oppføring av tilbygg som rommer samme funksjoner som eksisterende uthus. Tiltaket er knyttet til eksisterende bygninger, omfatter ikke inngrep utover riving og tilbygg, og berører ikke registrerte kjerneområder eller isolerte artsfunn (artsdatabanken) som gjør at det foreligger direkte konflikt med verneverdiene (§ 9).

Verneforskriften gir åpning for at det kan gis tillatelse til restaurering/ombygging og oppføring av mindre tilbygg til eksisterende bebyggelse. Det er registrert i overkant av 190 bygninger i verneområdet, og tillatelse til oppføring av tilbygg vil kunne medføre presedens og kan derfor ikke vurderes som et isolert tilfelle. Omsøkte tiltak ansees ikke å være i tråd med de retningslinjer som er gitt i forvaltningsplan for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Dette begrunnes med at omsøkte tilbygg og totalt areal etter påbygning er for stort, og forvaltningsmyndigheten anser at den samlede belastningen av tilsvarende tiltak ikke er forenlig med verneformålet (§ 10).

Saksbehandler har vurdert prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12, men har ikke funnet de relevante i denne saken.

Etter en samlet vurdering konkluderes det med at omsøkte tiltak ikke er i tråd med etablert forvaltningspraksis eller retningslinjer i forvaltningsplanen for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Omsøkte tilbygg er større enn det som kan defineres som mindre tilbygg etter § 5 punkt 1 i verneforskriften, samtidig som areal av eksisterende hytte er over grensen som er satt for total størrelse etter tilbygg i forslag til forskriftsendring. Vilårene for bruk av NML § 48 synes ikke å være tilstede til å gi dispensasjon for et tiltak som utvider rammene som er trukket opp i verneforskrift og forvaltningsplan da dette vil kunne gi presedensvirkning på senere saker av samme type. Den samlede belastningen av flere slike saker vil påvirke verneformålet.

Forslag til vedtak

Søknad fra Ole og Sigrid Green om riving og gjenoppbygging av uthus som tilbygg til eksisterende hytte på eiendommen gnr 129 bnr 15 i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat avslås. Avslaget begrunnes med at tiltaket er for omfattende i størrelse til at det kan tillates etter bestemmelsene i gjeldende verneforskrift og retningslinjer i forvaltningsplan, og at denne type tiltak vil kunne skape presedens og samlet belastning som på sikt kan føre til uthuling av verneformålet.

Søknaden er behandlet med hjemmel i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat § 5 punkt 1 og naturmangfoldloven § 48.

Behandling

Kjell Tore Finnerud fremmet forslag om å innvilge søknaden.

Forvalters innstilling ble vedtatt med 4 mot 1 stemme.

Vedtak

Søknad fra Ole og Sigrid Green om riving og gjenoppbygging av uthus som tilbygg til eksisterende hytte på eiendommen gnr 129 bnr 15 i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat avslås. Avslaget begrunnes med at tiltaket er for omfattende i størrelse til at det kan tillates etter bestemmelsene i gjeldende verneforskrift og retningslinjer i

forvaltningsplan, og at denne type tiltak vil kunne skape presedens og samlet belastning som på sikt kan føre til uthuling av verneformålet.

Søknaden er behandlet med hjemmel i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat § 5 punkt 1 og naturmangfoldloven § 48.

Sak 17/2016 Søknad om midler til stiprosjekt ved Madonnaen, Eggedal Turlag

Fakta

Eggedal Turlag søker om midler til å dekke en del av kostnadene for å ferdigstille øvre Madonnasti ved Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Stien går fra Utvollane til Madonnaen på Bjørneskortenatten.

Bakgrunnen for tiltaket er behov for å kanalisere ferdselen til Madonnaen for å forebygge slitasje og få kontroll med økende erosjon. Tiltaket er del av et større prosjekt som ble startet i 2015, og Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell bevilget i 2016 kr. 625 000,- til steinsetting, klopplegging, parkering og infotavler knyttet til delprosjekt B i rapporten som følger søknaden.

Det påbegynte arbeidet viste seg å være mer omfattende enn det som var prosjektert ved oppstart, og det søkes nå om kr. 500 000,- eks mva fra forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat til å dekke en del av de budsjetterte kostnadene for å ferdigstille Øvre Madonnasti som er beskrevet under delprosjekt B i vedlagte prosjektbeskrivelse. Prosjektet er i følge søker fritatt for mva. Totale kostnader for planlagte arbeider i 2017 er anslått til 2 017 200,- eks mva og det søkes i tillegg om midler fra kommunens utviklingsfond og evt. andre fond.

Arbeidet gjennomføres i samarbeid med Sigdal kommune som økonomiansvarlig, forvaltningsmyndighet og SNO. Det er utarbeidet avtale med grunneier og samarbeidsavtale mellom Eggedal Turlag og Sigdal kommune.

Tiltaket planlegges utført i 2017 og 2018.

Vurdering

Tilrettelegging av stier i kanten av eller umiddelbart utenfor verneområder kan være et gunstig tiltak som fører til mindre slitasje og konflikt med verneverdiene samtidig som det kan bidra til at besøkende får mulighet til å se og oppleve utvalgte deler av et verneområde. Antall besøkende til Madonnaen har vist seg å være større enn det som var antatt da skulpturen ble satt opp i 2009, noe som har ført til erosjonsskader og utflytende stitråkk langs opprinnelig sti fra Frøvollseterområdet (delprosjekt A). Dette førte til at det ble sett på mulighet for en alternativ adkomst som kunne tilrettelegges på en bedre måte både med steinsetting av sti, informasjon og parkeringsmuligheter.

Arbeidet med steinsetting av Øvre Madonnasti (delprosjekt B) ble startet i 2016, og planlegges avsluttet i 2017/2018. Kanalisering og steinsetting av denne øvre stien til Madonnaen bidrar til at besøkende får mulighet til å vandre langs en godt tilrettelagt og tydelig sti til Bjørneskortenatten. Utsikten herfra dekker store deler av den nordre delen av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Stien ligger, med unntak av noen få meter nær Madonnaen, utenfor verneområdet, og påvirker derfor ikke verneverdiene. Tiltaket bidrar til å beskytte verneverdier samtidig som det legger til rette for en storslagen utsikt over og opplevelse av det vernede området.

Søknaden anbefales innvilget. Midlene fra forvaltningsmyndigheten skal benyttes til slutføring av delprosjekt B som er beskrevet som tiltak langs den øvre delen av stien fra Utvollane til Madonnaen. Tiltak knyttet til delprosjekt A som ble gjennomført med midler fra Utviklingsfondet for Trillemarka-Rollagsfjell inngår ikke i søknad om midler fra forvaltningsmyndigheten.

Forslag til vedtak

Søknad om kr. 500 000,- til ferdigstilling av øvre del av stien til Madonnaen slik det er beskrevet i delprosjekt B i søknad og prosjektbeskrivelse innvilges. Prosjektet er i følge søker fritatt for mva.

Tiltaket gjennomføres i samarbeid med forvaltningsmyndighet og SNO, og Sigdal kommune står som ansvarlig for økonomien i prosjektet. Midlene utbetales etter anmodning fra Sigdal kommune. Utbetalingsanmodning med henvisning til vedtak sendes Rollag kommune, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Fakturasenteret, Sentrum 16, 3630 Rødberg.

Vedlegg

Søknad, prosjektbeskrivelse/rapport og budsjett for planlagt arbeid i 2017

Behandling

Enstemmig som forslag til vedtak

Vedtak

Søknad om kr. 500 000,- til ferdigstilling av øvre del av stien til Madonnaen slik det er beskrevet i delprosjekt B i søknad og prosjektbeskrivelse innvilges. Prosjektet er i følge søker fritatt for mva.

Tiltaket gjennomføres i samarbeid med forvaltningsmyndighet og SNO, og Sigdal kommune står som ansvarlig for økonomien i prosjektet. Midlene utbetales etter anmodning fra Sigdal kommune. Utbetalingsanmodning med henvisning til vedtak sendes Rollag kommune, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Fakturasenteret, Sentrum 16, 3630 Rødberg.

Sak 18/2016 Driftsbudsjett Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell 2017

Fakta

Miljødirektoratet informerer i brev datert 08.11.2016 om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene for 2017. Det forutsettes at nasjonalpark-/verneområdestyrene og fylkesmennene setter opp forslag til budsjett i fellesskap, og at fylkesmannen sender samlet budsjettforslag til Miljødirektoratet på vegne av styrene i eget fylke.

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat setter med bakgrunn i dette opp et budsjett som viser forventet ressursbruk til drift av styret for 2017.

Vurderinger

Forslag til budsjett er basert på erfaringer og regnskapet fra foregående år, og er vurdert ut fra det nivået som er realistisk sett i forhold til de erfaringene vi har med reiseutgifter, saksmengde og møteaktivitet.

Forvaltningsstyrets møteaktivitet ligger erfaringsmessig på 5-6 møter og 1-2 befaringer pr. år i tillegg til nasjonal eller regional konferanse der styrene er invitert. Honorar og utgifter i forbindelse med møter/befaringer anslås ut fra dette til kr. 90 000,-. Kostnader knyttet til deltakelse på Nasjonalparkkonferanse eller annen nasjonal samling for styret anslås til kr. 40 000,-.

Det er ikke lagt opp til utgifter under driftsposten "Forvaltnings/skjøtselsplaner" i 2017.

Forslag til vedtak

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat vedtar følgende forslag til budsjett for 2017:

Drift av forvaltningsstyret	130 000,-
Forvaltnings- /skjøtselsplaner	0,-

Driftsbudsjettet legger opp til et aktivitetsnivå for styret som for 2017, men med høyde for ekstra utgifter knyttet til befaringer og deltakelse konferanser.

Behandling

Enstemmig som forslag til vedtak.

Vedtak

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat vedtar følgende forslag til budsjett for 2017:

<i>Drift av forvaltningsstyret</i>	<i>130 000,-</i>
<i>Forvaltnings- /skjøtselsplaner</i>	<i>0,-</i>

Driftsbudsjettet legger opp til et aktivitetsnivå for styret som for 2017, men med høyde for ekstra utgifter knyttet til befaringer og deltakelse konferanser.

Sak 19/2016 Bestillingsmøte med SNO 2017

Fakta

Bestillingsmøtene er en formalisert prosess mellom forvaltningsmyndigheten for verneområdene og Statens naturoppsyn (SNO) lokalt. Prosessen har til hensikt å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak. Bestillingsmøtet er en arena for rapportering fra SNO lokalt, drøfting av status, utfordringer og tiltaksbehov. Frist for innmelding av behov for midler til tiltak i verneområdene gjennom Elektronisk søknadssenter (ESS) for 2017 er 10. januar 2017.

Bestillingsmøtet gjennomføres som en dialog mellom forvaltningsstyret og SNO lokalt ved Håvard Kjøntvedt, og omfatter:

1. Innspill til prioritering av personalressurser fra SNO-personell og deres tjenesteytere
2. Tiltaksplan for 2017 og innmelding av behov for midler til tiltak

Vurderinger

For å få en oversikt over behovet for tiltak utarbeider forvaltningsstyret en tiltaksplan som vil gi grunnlaget for en forutsigbar forvaltning av tiltaksmidlene. Forslag til tiltak for 2017 er basert på innspill fra brukerinteresser/grunneiere samt tiltak som SNO og forvalter i samråd vurderer som aktuelle ut fra erfaringer i området.

Forvaltningsstyret vurderer og prioriterer tiltakene i møtet, og kan legge inn nye tiltak eller fjerne tiltak de mener ikke bør prioriteres. Styret kan også komme med innspill til prioriteringer innenfor SNO sine kjerneoppgaver (SNO-ressurs).

Behov for midler til tiltak (tidligere C-skjema):

Nr	Tiltak	Ansvar/kontakt	Beskrivelse	Kostnad	År
1	Klopp/bru over Søråe ved Fugleleiken		Tilretteleggingstiltak knyttet til eksisterende sti		
2	Klopp over bekk Låkåset/Lislevatn		Tilretteleggingstiltak knyttet til eksisterende sti		
3	Tilrettelegging sti Storvatnet/Buvatnet		Rydding, merking og klopplegging langs eksisterende sti for å lette framkommelighet og unngå unødig slitasje.		
4	Steinsetting av sti gjennom ura ved sørenden av Buvatnet		Legge steinheller i ura for å lette framkommelighet langs eksisterende sti. Inntransport med helikopter. Samarbeid med Sigdal kommune og Madonnasti-prosjektet om transport og bruk av sherpaer.		
5	Rydding av vegetasjon Storvassdammen		Vedlikehold av Storvassdammen som kulturminne, behov for rydding av vegetasjon og evt. andre tiltak		
6	Rydding av stier ved Åset?				
7	20 topper i Rollag, skilt/merking til 5 topper i TR		Samarbeid med prosjektet "20 topper i Rollag". Innkjøp av skilt til Bufjellnatten, Rausteinvarde, Langseterfjell, Geiteskallen og Vardefjell. Alle i TR.		
8	Nye verneskilt?				

Innspill om ønsket SNO-ressurs

Videreføres som tidligere år med fokus på verneverdier, motorferdsel, forsøpling, rovfugllokaliteter og spillplasser. Konkrete tiltak i listen viser videreføring av tiltak slik de var listet opp i 2016, med forventet tidsbruk (ukesverk) i parentes.

1. Oppfølging av konkrete tiltak som er meldt inn og bevilget midler til gjennom ESS (?)
2. Registrere og kartfeste rovfugllokaliteter, hekkeplasser for sårbare fugler og spillplasser (0,5)
3. Følge opp fiskeørnlokaliteter (0,5)
4. Skjøtsel av setervoll (slått) kvitkurløkalitet Svarttjønnetra (0,5)
5. Kulturminner/kulturobjekt, registrering under annet oppdrag i felt (0,5)
6. Registrere forekomst av contortafuru, evt. avvirkning (1)
7. Registrere forekomst av andre fremmede arter (1)

Forslag til vedtak

Forslag til tiltaksplan og innspill om ønsket SNO-ressurs legges fram for drøfting i møtet.

Behandling

Forvaltningsstyret prioriterte tiltak og ønsket SNO-ressurs i møtet

Vedtak

Status for utførte tiltak i 2016 ble gjennomgått i møtet. Forslag til tiltak i 2017 er basert på innspill fra brukerinteresser/grunneiere samt tiltak som SNO og forvaltning i samråd vurderer som aktuelle ut fra erfaringer i området.

Forvaltningsstyret vedtar følgende tiltaksplan og bestilling for 2017 i tråd med prioriteringene i møtet:

Nr	Tiltak	Ansvar/kontakt	Beskrivelse	Kostnad	År
1	Klopp/bru over Søråe ved Fugleleiken	SNO	Tilretteleggingstiltak knyttet til eksisterende sti/løypestrase	50 000	2017
2	Tilrettelegging sti Storvatnet/Buvatnet	SNO	Rydding, merking og klopplegging langs eksisterende sti for å lette framkommelighet og unngå unødig slitasje.	50 000	2017
3	Steinsetting av sti gjennom ura ved sørenden av Buvatnet	SNO	Legge steinheller i ura for å lette framkommelighet langs eksisterende sti. Inntransport med helikopter. Samarbeid med Sigdal kommune og Madonnasti-prosjektet om transport og bruk av sherpaer.	50 000	2017
4	Klopp over bekk Lååset/Lislevatn	SNO	Tilretteleggingstiltak knyttet til eksisterende sti	20 000	2017
5	Rydding av vegetasjon Storvassdammen	SNO	Vedlikehold av Storvassdammen som kulturminne, behov for rydding av vegetasjon og evt. andre tiltak	10 000	2017
6	Rydding av stier ved Åset	SNO		15 000	2017

Innspill om ønsket SNO-ressurs

Videreføres som tidligere år med fokus på verneverdier, motorferdsel, forsøpling, rovfugllokaliteter og spillplasser. Tidsbruk avklares med SNO lokalt.

1. Oppfølging av konkrete tiltak som er meldt inn og bevilget midler til gjennom ESS
2. Registrere og kartfeste rovfugllokaliteter, hekkeplasser for sårbare fugler og spillplasser
3. Følge opp fiskeørnlokaliteter
4. Skjøtsel av setervoll (slått) kvitkurlelokalitet Svarttjønnsetra
5. Kulturminner/kulturobjekt, registrering under annet oppdrag i felt
6. Registrere forekomst av andre fremmede arter
7. Organisering/rydde stier Åset
8. Tilrettelegging av stien Buvatnet-Storvatnet
9. Følge opp dispensasjoner bygg/motorferdsel